Жобаның атауы, ЖТН	**AP 09259776** Ономастикалық дискурс: мифологиялық аспекті
Іске асыру мерзімі	01.03.2021-31.12.2023
Жобаның жетекшісі	Садирова Кулзат Каниевна, филология ғылымдарының докторы, доцент
Реферат	Жобада 1) Атаулар күрделі мағыналы бейне-таңбалар жүйесі ретінде мифологиялық тұрғыдан сипатталады 2) Қазақ мифологиясындағы ономастикалық лексика мәселелері өзге түркі тілдері материалдарымен байланыста талданады. 3) Қазақстанның «киелі топонимиясы» (сакралды география) бағыттарына сәйкес ұлттық кодтың киелі кісі есімдері мен жер-су атауларында көрініс табуы анықталады 4) Түркілердің дәстүрлі дүниетанымындағы гидронимдер (су) культі және тіршілік феномені: су рухының әйел бейнесі, сумен байланысты ырым-салт символикасы, судың емдік қызметі, сумен байланысты тыйымдар қазақтардың рухани танымдық көзқарастарымен тарихи- салыстырыла қарастырылады. 5) Түркілердің дәстүрлі дүниетанымындағы оронимдер (тау, шатқал, алқап және т.б.) культінің көрінісі қазақ тіліндегі материалдармен тарихи тұрғыдан жан-жақты сипатталады. 6) Түркілердің дәстүрлі дүниетанымындағы фитонимдер (өсімдіктер, ағаш) культінің көрінісі: Қазақстан аумағындағы ағаш пен түрлі өсімдіктер культімен байланысты қалыптасқан мифологиялық атаулар анықталады. *Жобаның өзектілігі.* Ономастикалық дискурста атаулар түрлі этнос пен этникалық топтардың этномәдени және тарихи болмысындағы тарихи тегі мен кеңістіктегі қозғалысын сақтап қалады. Сондықтан есімдер – ежелгі дәуірлерден этникалық ақпарат жеткізетін тарихи, мәдени және рухани әлеуметтік және тілдік құбылыс. Қазіргі қазақ тіліндегі ономастика мазмұнында этномәдени сипаттың сақталуы мен жалғасуы, жаңғыруы оның ұлттық-ұжымдық санасында жасырынып жатқан мәдени архетиптердің тілдік бейнеде сақталған этнотаңбасы екенін көрсетеді. Соған орай қазақ халқының мифтік ой санасымен байланысты қалыптасқан атауларды (кісі есімдері мен жер-су атауларын), ұлтымыздың тарихы мен рухани дүниесінен мәлімет беретін атаулар жүйесін философиялық, лингвомәдени, әлеуметтанымдық тұрғыдан анықтаудың мәні ерекше. Аталған зерттеу идеясы осы жағынан өзекті болмақ.
Мақсаты	*Жобаның мақсаты* - «Рухани жаңғыру - болашаққа бағдар» бағдарламасының «Жаһандағы заманауи қазақстандық мәдениет» жобасы мен «Қазақстанның киелі географиясы» жобаларын басшылыққа ала отырып, ономастикалық дискурсты мифологиялық аспектіде

	зерттеу, онимдерді (антропонимдер, топонимдер, фитонимдер) ұлттық мәдениеттің бейнелі-таңбалық жүйесі ретінде сараптай отырып, онамастикалық лексиканың этномәдени-танымдық ерекшеліктерін жалпытүркілік дәстүрлі және философиялық дүниетаныммен тарихи сабақтастықта айқындау.
Күтілетін нәтижелер	• Scopus базасындағы гуманитарлық немесе мультипәндік бағыттағы процентилі 35-тен кем емес ғылыми журналға 1 мақала; • Білім және ғылым саласындағы бақылау Комитеті бекіткен тізімдегі журналға немесе рецензияланатын шетелдік журналдарда 3 мақала; конференция материалдары жинағына 4 мақала жариялау. • «Рухани жаңғыру - болашаққа бағдар» бағдарламасының «Жаһандағы заманауи қазақстандық мәдениет» жобасы мен «Қазақстанның киелі географиясы» жобаларын басшылыққа ала отырып дайындалатын мифобірліктердің түрлі-түсті иллюстрациялық көп тілдік сөздіктері: Қазақстан мифоантропонимі (1-том), Қазақстан мифофитонимі (2-том), Қазақстан мифотопонимі (3-том). • Рухани мазмұнға бай ұлттық мәдениетіміздің тарихи бастау көздері - мифологиялық ономастика саласы бойынша жинақталған материалдар негізінде 1 монография дайындап, баспадан шығару. •
Зерттеу тобы	<u>*Жетекші:*</u> Садирова Кулзат Каниевна – филология ғылымдарының докторы, доцент, Хирш индексі – h=2 (Scopus), h=1 (Web of Science), Scopus базасындағы бейінді сілтеме: Author ID 57190436515; Researcher ID- AAN-7195-2020; ORCID ID 0000-0001-6092-8191). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57190436515 Тектіғұл Жанна Орынбасаровна – филология ғылымдарының докторы, профессор, Хирш индексі – h=2 (Scopus), h=1 (Web of Science), Scopus базасындағы бейінді сілтеме: Author ID 57191421367; ORCID ID 0000-0002-9987-3105). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191421367 Карабаев Мунир Иделович, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, Хирш индексі – h=3 (Scopus), h=1 (Web of Science), Scopus базасындағы бейінді сілтеме: Author ID 56646324500; Researcher ID- AAZ-3963-2020; ORCID ID 0000-0002-4733-3158). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56646324500 Исламгалиева Виктория Жанабаевна, педагогика ғылымдарының кандидаты, ORCID ID -0000-0002-8528-4158. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=572117878

	42&eid=2-s2.0-85074981853 Дүзмағанбетов Ерболат Абилгазиевич, ORCID ID-0000-0002-1043-6575 Баядилова-Алтыбаева Айнұр Бақтығалиқызы, филология ғылымдар магистрі, ORCID ID 0000-0002-8594-3192. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216711175 Әбдірова Шолпан Гайдаровна, гуманитарлық ғылымдар магистрі, ORCID-0000-0002-2786-3362 Сыдық Перизат Сәндібайқызы, педагогика ғылымдарының магистрі, ORCID ID 0000-0001-6987-9461 Researher ID B-6602-2017 Scopus Author ID: 57219556514 Жазыкова Раушан Балгалиевна, гуманитарлық ғылымдар магистрі, ORCID ID: 0000-0002-7599-5589, Researcher ID AAZ-5014-202 https://app.webofknowledge.com/author/record/35489588?lang=ru_RU&SID=D6iw82B1yZzEIAKsSkE

Ғылыми басылымдардағы жарияланымдары	Жоба бойынша шетелдік рецензияланатын журналда 2 мақала жарияланды.
	1. К.К.Садирова, В.Ж.Исламгалиева, Р.Б.Жазыкова, М.И.Карабаев. Связь фитонимов с мифическими текстами (на основе материалов казахского языка) // Современное педагогическое образование, № 5, 2021 г. С. 224-231.
	2. Садирова К.К., Тектигул Ж.О., Жазыкова Р.Б., Исламгалиева В.Ж. Мифологическое выражение топонима «Қазығұрт» в языковом сознании (на материале казахского языка) // Филологический аспект, № 08 (76), Нижний Новгород, Август 2021 г. - С. 53-63. (Журнал РИНЦ-ке тіркелген. eLIBRARY.RU. ғылыми электронды кітапханасында, импакт-фактор - 0,089).